

Збірник матеріалів І Всеукраїнської науково- практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти»

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛУБЕНСЬКИЙ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХОРОЛЬСЬКИЙ АГРОПРОМИСЛОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ І ПРАВА
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПОЛТАВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

І Всеукраїнська науково-практична конференція

**Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-
фінансовий та управлінський аспекти**

м. Лубни, 4 листопада 2021 р.

УДК 657:336.2(477)

С 91

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 20.12.2021 р.).

Редакційна колегія:

– *Аранчій Валентина Іванівна* - кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету;

– *Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна* - кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету;

– *Галич Олександр Анатолійови* - кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету;

– *Орошан Тетяна Анатоліївна* – директор ВСП «Лубенського фінансово-економічного фахового коледжу Полтавського державного аграрного університету»;

– *Джура Валентина Василівна* – заступник директора з навчальної роботи ВСП «Лубенського фінансово-економічного фахового коледжу Полтавського державного аграрного університету»;

– *Кухта Катерина Олексіївна* – кандидат економічних наук, викладач ВСП «Лубенського фінансово-економічного фахового коледжу Полтавського державного аграрного університету»; координатор студентського наукового товариства, методист;

«Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти»: зб. матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції (04 листопада 2021 р., м. Лубни). 100 с.

(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 727 від 13 вересня 2021 р.)

До збірника матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти» увійшли напрацювання теоретичних та прикладних досліджень актуальних питань економіки, обліку та оподаткування.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

© Відокремлений структурний підрозділ «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»

реалізації робіт і послуг (703), за дебетом - суми в порядку закриття рахунків з обліку собівартості реалізованих за звітний період послуг (903). Сальдо рахунку 791 при його закритті списують на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»: якщо кредитовий оборот більший за дебетовий, то підприємство на суму різниці має нерозподілений прибуток; якщо дебетовий оборот більший за кредитовий, то підприємство зазнало збитку. Рахунок 79 у ТОВ «Транс-СТО» має один субрахунок 791 «Результат операційної діяльності». На субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності підприємства.

Для зниження трудомісткості облікових робіт подальші дослідження пов'язати з розробкою спрощеного плану рахунків бухгалтерського обліку та удосконаленням форм облікових реєстрів для фіксації доходів і витрат від реалізації послуг з технічного обслуговування і ремонту транспортних засобів.

Список використаних джерел:

1. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. 384 с.

2. Граковський Ю. СТО: облік наданих послуг. *Вісник. Офіційно про податки.* 2017. № 46 (950). URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006551-sto-oblik-nadanikh-poslug> (дата звернення 15.10.2021).

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства України від 29 листопада 1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> Текст (дата звернення 15.10.2021).

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства України від 31 грудня 1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> Текст (дата звернення 15.10.2021).

Секція 1

Лега Ольга, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Шостак Ярослав, здобувач вищої освіти СВО магістр,
ОПП Облік і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
o_lega@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Нові економічні відносини передбачають формування господаря-власника. Саме ефективний господар-власник має стати головною ланкою розвитку товарно-грошових відносин та форм господарювання у створеному сприятливому економічному середовищі. Фермерські господарства, як

організаційно-правова форма господарювання, є важливою ланкою аграрного сектору. Вони мають ряд особливостей у формуванні засобів, капіталу, в розподілі одержаних результатів, у системі управління та організації бухгалтерського обліку і контролю.

Фермерське господарство можна вважати такою формою організації сільського господарства, яка функціонує за принципом задоволення потреб членів сім'ї шляхом їх особистої участі, а також залучення найманої праці з метою отримання найбільшої додаткової вартості. У табл. 1 узагальнено інформацію про динаміку фермерських господарств в Україні та Полтавській області.

Таблиця 1

Динаміка фермерських господарств Полтавської області за 2012-2019 рр.*

Роки	Україна			Полтавська область		
	усього підприємств	у тому числі ФГ	у % до загальної кількості підприємств	усього підприємств	у тому числі ФГ	у % до загальної кількості підприємств
2013	1369348	49132	3,6	37731	2325	6,2
2014	1328015	47349	3,6	37925	2373	6,3
2015	1117054	43665	3,9	30147	2101	7,0
2016	1179553	44348	3,8	31227	2176	7,0
2017	1230155	44986	3,7	32009	2233	7,0
2018	1293666	45583	3,5	32775	2292	7,0
2019	1346174	46794	3,5	33410	2376	7,1
2020	1390292	47735	3,4	34608	2451	7,1
Відхилення 2020 р. до 2013 р.						
абсолютне (+;-)	+20944	-1397	-0,2	-3123	+126	+0,9
Відносне, %	+1,5	-2,8	x	-8,3	+5,4	x

*сформовано на підставі [1]

В результаті дослідження, можна зробити висновок, що загальна кількість зареєстрованих суб'єктів в Єдиному реєстрі підприємств України зменшилася у 2020 р. порівняно з 2013 р. на 1,5 %, фермерських – на 2,8 %, тоді як кількість зареєстрованих фермерських господарств Полтавської області зросла у 2020 р.

проти 2013 р. на 126 одиниць (5,4 %). Кількість суб'єктів господарювання Полтавської області знизилася на 8,3 %. Це пояснюється, перш за все, досить непростими, а іноді і складними економічними умовами, в яких зараз функціонують підприємства, нерівномірним податковим навантаженням, зростанням сум орендних платежів за приміщення, зростанням тарифів на комунальні платежі. Підприємствам досить важко «виживати» в таких умовах, тому їм важко погашати свої зобов'язання і з часом вони банкрутують. В розрізі організаційно-правових форм у структурі підприємств Полтавської області їх частка збільшилася з 6,2 у 2013 р. до 7,1 у 2020 р.

З дня реєстрації (створення) до припинення його діяльності фермерські господарства зобов'язані вести бухгалтерський облік результатів фінансово-господарської діяльності за звітний період. У обов'язки, відповідно до чинного законодавства, входить складання і подання статистичної, податкової та фінансової звітності [2]. Отже, значення і необхідність обліку у фермерських господарствах обумовлюється, з одного боку, потребою в інформації про наявне в господарстві майно, доходи і витрати, а з іншого – зобов'язанням подавати інформацію про результати фінансово-господарської діяльності до відповідних державних установ [3].

Пунктом 1.6 Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах встановлено, що залежно від розміру господарства бухгалтерський облік може вестися за однією з чотирьох форм (табл. 2).

Характеристика форм обліку для фермерських господарств*

Критерії, згідно Методичних рекомендацій № 189	Джерело фіксації фактів	Особливості
<i>Проста форма</i>		
Господарства, в яких працюють власник (голова) та члени його родини (без залучення найманих працівників)	Книга обліку доходів та витрат	За бажанням ведеться аналітичний облік окремих видів засобів і зобов'язань шляхом використання відомостей обліку. За даними бухгалтерських записів у Книзі можна скласти спрощені Баланс та Звіт про фінансові результати.
<i>Спрощена форма</i>		
Середньооблікова чисельність працюючих за звітний період - до 10 осіб включно (крім членів сім'ї). Обсяг виручки за рік не перевищує 500 тис. грн.	Журнал реєстрації господарських операцій	Використання відомостей та реєстрів для ведення аналітичного обліку окремих господарських об'єктів (витрат, розрахунків, тварин, продукції тощо)
<i>Господарства, які ведуть облік в порядку, передбаченому для малих підприємств</i>		
Середньооблікова чисельність працюючих за звітний період - від 10 до 50 осіб. Обсяг виручки за рік - від 500 тис. грн. до 2,5	Журнал-Головна. Кореспонденція рахунків записується безпосередньо на первинних документах або в меморіальних	Використовується спрощений План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва

Критерії, згідно Методичних рекомендацій № 189	Джерело фіксації фактів	Особливості
млн. грн.	ордерах	
<i>Господарства, що відповідають статусу великих сільськогосподарських підприємств</i>		
Середньооблікова чисельність працюючих за звітний період – від 50 осіб Обсяг виручки за рік понад 2,5 млн. грн.	Журнал-Головна, журнально- ордерна форма, реєстри журнально- ордерної форми бухгалтерського обліку	Використовуються П(С)БО та План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

*сформовано на підставі [2, 4]

Застосування відповідної форми обліку залежить від низки факторів. Зокрема, розмір господарства, кількість членів фермерського господарства, наявність і чисельність найманих робітників, система оподаткування тощо. Від вибору форми обліку залежить інформаційний масив, що надходить від керівництва фермерського господарства та є підґрунтям для організації бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Державна статистика України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.10.2021).
2. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах: Наказ Міністерства аграрної політики України від 02 липня 2001 р. № 189. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0189555-01#Text> (дата звернення 15.10.2021).
3. Нестеренко Ю. О. Організація обліку фермерських господарств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки.* 2017. Випуск 31. С. 219-229. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6906/1/25.pdf> (дата звернення 15.10.2021).
4. Як організувати облік у ФГ. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4->